

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра соціально-економічної географії і регіоназнавства
імені Костянтина Немця

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
геології, географії, рекреації і
туризму
Віліна ПЕРЕСАДЬКО
2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

рівень вищої освіти бакалавр
галузь знань 10 Природничі науки
спеціальність 106 Географія
освітня програма Географія рекреації та туризму
вид дисципліни за вибором
факультет геології, географії, рекреації і туризму

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму
25 серпня 2024 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. геогр. наук, доцент Наталія ГУСЄВА

канд. геогр. наук, доцент Юрій КАНДИБА

Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця
26 серпня 2024 року, протокол № 9

Завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця

_____ Людмила НЕМЕЦЬ
(підпис)

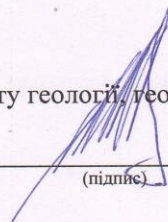
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Географія рекреації та туризму»

Гарант освітньо-професійної програми «Географія рекреації та туризму»

_____ Юлія ПРАСУЛ
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму
26 серпня 2024 року, протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

_____ Олександр ЖЕМЕРОВ
(підпис)

Вступ

Програма виробничої практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 106 Географія освітньою програмою «Географія рекреації та туризму».

1. Опис виробничої практики

1.1. Метою практики є закріплення теоретичних знань студентів, оволодіння новими сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу географічних процесів; засвоєння і закріплення професійних навичок, застосування їх на конкретному робочому місці.

1.2. Основні завдання виробничої практики:

- закріплення студентами теоретичних знань, одержаних під час вивчення загальних та спеціальних курсів у відповідності до навчальних планів;
- формування у студентів професійних умінь та навичок проведення науково-дослідницької діяльності, застосування методології та методів туристичних досліджень;
- збирання, систематизація та узагальнення інформації для її подальшого використання при виконанні кваліфікаційної роботи бакалавра;
- проведення необхідних спостережень (анкетування, опитування) та експериментів, первинна обробка статистичних даних;
- апробація ідей та задумів наукового дослідження, що будуть виноситися на захист (підготовка до участі у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт та інших стипендіальних програмах);
- виконання конкретного обсягу роботи на робочому місці з метою закріплення професійних навичок;
- ознайомлення з роботою установи та організації.

1.3. Кількість кредитів: 6.

1.4. Загальна кількість годин: 180.

1.5. Характеристика виробничої практики	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й (бакалавр)	
Семестр	
1-й	

1.6. Заплановані результати:

- Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді;
- Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички;
- Уміння використовувати теоретичні знання та практичні навички географічного моделювання і прогнозування процесів у сфері рекреації і туризму;
- Здатність застосовувати професійно профільовані знання для аналізу туристсько-рекреаційного потенціалу територій та оцінки туристсько-рекреаційних ресурсів, розв'язання професійних задач у сфері рекреації та туризму;
- Здатність висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців;
- Володіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу туристичних процесів;
- Уміння аналізувати, оцінювати та прогнозувати явища і процеси в галузі туризму і рекреації;
- Володіння новими інформаційними і комп'ютерними технологіями, які застосовуються у практичній діяльності в галузі рекреації і туризму;
- Здатність до спільної творчої діяльності, до ефективних комунікативних взаємодій, застосування набутих знань на конкретному робочому місці.

2. Організація практики та зміст діяльності студентів-практикантів

Зміст виробничої практики студентів освітнього рівня «бакалавр» визначається її метою. З одного боку, він передбачає збір інформації і проведення досліджень, необхідних для підготовки кваліфікаційної роботи бакалавра, з іншого – включає в себе сукупність робіт, які необхідно виконати на робочому місці конкретної бази практики з метою підвищення професійно-кваліфікаційного рівня практиканта.

У якості бази виробничої практики виступають підприємства та заклади (переважно туристського профілю спеціалізації), з якими укладено договір про проведення виробничої практики.

При проходженні практики студент-практикант зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку підприємства, суворо дотримуватися трудової дисципліни, приймати участь у громадському житті трудового колективу.

Щоденна робота студента-практиканта полягає у збиранні та вивченні статистичних матеріалів за програмою практики, оформленні документації, заповнення щоденника виробничої практики, який видається студенту на початку практики.

Керівництво виробничою практикою здійснюється викладачами кафедри університету і призначеним фахівцем від підприємства та передбачає контролювання трудової дисципліни і виконання програми практики.

Під час проходження виробничої практики студенти знайомляться з:

- історією підприємства, його місцем розміщення та значенням для регіону;

- структурою підприємства, основними підрозділами;
- основними професійними обов'язками відповідно до посадової інструкції.

Під час виробничої практики передбачається обов'язкове виконання кожним студентом індивідуального завдання, яке видається керівником практики від університету.

Індивідуальне завдання. Кожному студенту на період виробничої практики видається індивідуальне завдання, яке тісно пов'язане з майбутньою кваліфікаційною роботою бакалавра. Виконання індивідуального завдання передбачає наступне:

- розкриття теоретичних аспектів дослідження (аналіз поняттєво-термінологічного апарату, характеристика чинників та факторів тощо);
- викладення методології та методів дослідження (розкриття методологічних основ дослідження, обґрунтування вибору вихідних даних для аналізу, опис основних етапів та конкретних методів дослідження);
- збір та первинний аналіз даних, побудова графічних та картографічних моделей, їх аналіз.

Виробнича практика проходить у три етапи – підготовчий, робота на робочому місці конкретної бази практики та камеральний.

Підготовчий етап передбачає проведення інструктажів студентів з техніки безпеки, ознайомлення студентів з програмою практики, затвердження конкретних напрямів досліджень відповідно до майбутньої кваліфікаційної роботи бакалавра, дистанційну роботу в організаціях з метою збору літературних джерел, статистичної інформації за темою кваліфікаційної роботи бакалавра.

Другий етап (робота на робочому місці) включає закріплення теоретичних знань на практиці, оволодіння студентами навичок роботи за фахом, формування інформаційної бази даних за темою кваліфікаційної роботи бакалавра.

Камеральний етап передбачає виконання наступних видів робіт:

- систематизація та узагальнення літературних джерел, обробка статистичних даних;
- виконання індивідуального завдання, оформлення його у вигляді індивідуального звіту;
- складання звіту за результатами роботи на робочому місці.

3. Форми звітності студента про практику

По закінченню виробничої практики студенти повинні:

- здати заповнений щоденний практики з відмітками керівника з місця проходження практики;
- підготувати та скласти звіт про роботу на робочому місці;
- виконати індивідуальне завдання та презентувати отримані результати у вигляді звіту на засіданні кафедри.

4. Норми оцінювання роботи студентів під час виробничої практики

Оцінка за практику виставляється з урахуванням роботи студентів на всіх її етапах. Підсумки практики доповідаються керівником та обговорюються на засіданні кафедри.

5. Схема нарахування балів

Вид роботи	За звітну документацію	За захист результатів практики
Кількість балів	60 б.	40 б.
Бали за видами роботи	Повнота розкриття актуальності теми дослідження – до 7 б.; Коректне визначення об'єкта та предмета дослідження – до 5 б.; Повнота розкриття методів дослідження – до 10 б.; Відповідність висновків меті та завданням дослідження – до 15 б.; Грамотність оформлення текстового матеріалу – до 6 б.; Якість оформлення графічного та картографічного матеріалу – до 10 б.	Якість та повнота розкриття теми дослідження під час виступу – до 10 б.; Якість дотримання структури презентації – до 10 б.; Дотримання часу, відведеного на виступ – до 5 б.; Відповіді на запитання студентів та викладачів – до 10 б.; Участь у дискусії – до 5 б.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
50-100	зараховано
1-49	не зараховано

6. Рекомендована література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К., 2001. – 395 с.
2. Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник / Олександр Юрійович Дмитрук, Юрій Володимирович Щур. – 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2008. – 280 с.
3. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм: навчальний посібник для геогр.фак.ун-тів і природничо-геогр. фак. пед. ін-тів / Микола Павлович Крачило. – Київ : Вища школа, 1994. – 191 с.

4. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / Марта Пилипівна Мальська, Наталія Володимирівна Антонюк, Наталія Михайлівна Ганич. – Київ: Знання, 2008. – 661 с.
5. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник / Петро Олексійович Масляк. – Київ: Знання, 2008. – 343 с.
6. Рутинський М.Й. Замковий туризм в Україні: навчальний посібник для вузів / Михайло Йосипович Рутинський. – Київ: ЦУЛ, 2007. – 431 с.
7. Рутинський М.Й. Зелений туризм в Україні / Михайло Йосипович Рутинський, Юрій Володимирович Зінько. – Київ: Знання, 2008. – 271 с.
8. Скрипник Н.Я. Рекреаційна географія: навчальний посібник для ВНЗ / Ніна Якимівна Скрипник, Алла Михайлівна Сердюк. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 294 с.
9. Соловійов В.О. Рекреаційна географія / Володимир Остапович Соловійов. – Харків: Видавнича група «Основа», 2013. – 110 с.
10. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку / Олена Олегівна Вишневська, Ірина Ігорівна Волкова, Юрій Петрович Грицак, Анатолій Юрійович Парфіненко; За ред. Володимир Вікторович Александров. – Харків: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – 266 с.
11. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку: монографія / Під ред. М.О. Кизим, В.Є. Єрмаченко. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2012. – 471с.
12. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / автор Олександр Алікович Кручек, Тетяна Анатоліївна Дьорова, Ольга Олександрівна Любіцева, інш.; Кер. проекту Віктор Сергійович Пазенок, Володимир Кирилович Федорченко. – Київ: Академія, 2013. – 368 с.
13. Юрченко С.О. Міжнародний туризм: навчальний посібник / Світлана Олексіївна Юрченко, Олена Євгенівна Юрченко, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. – Харків: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. – 327 с.

7. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Державна служба статистики. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Державна служба зайнятості. Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>
3. Державна служба туризму та курортів. Режим доступу: www.tourism.gov.ua.
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>
5. Міністерство транспорту і зв'язку. Режим доступу: <http://www.mtu.gov.ua/>
6. Український туризм (журнал). Режим доступу: <https://journals.ua/in-the-world/ukrainskiy-turizm/>